

Intelektuální sekáč aneb Texty z druhé ruky

VLADIMÍR ŠILER

ZE SVĚTA

DNES 5. prosince 2007

www.idnes.cz | A9

Indky v růžovém začaly dívčí válku

Ženy v Uttarpradéši už měly dost týrání a korupce úřadů. Založily si gang a vzaly spravedlnost do vlastních rukou

Dillí, Praha – Z nedávné doby známe revoluci oranžovou nebo také rudou. S jistou dávkou nadsázky řekneme, v dalekém indickém státě Uttarpradéš se teď schyluje k revoluci růžové. Tamní křivě tažení za spravedlnost má ještě jednu zvláštnost: účastní se ho výhradně chudé frustrované ženy.

Obětky růžové sáří (i v Indii je tato barva spojována s ženskostí), do rukou vzaly hole a sekery a jako dávné Amazonky zahájily „dívčí válku“. Proti mužům. Tedy jen proti všelijakým korupčníkům, hrubánům a neotesancům, kteří jim otravují život.

Dlouhé pokřování rozpoutalo bouři

„Vzbouřených“ žen je několik set a působí v oblasti Banda, v kraji dakoiti (ozbrojených loupežníků) a v jednom z nejchudších míst Uttarpradéše a celé Indie.

Pýšně se nazývají „gulabi gang“ (růžový gang) a tvrdí, že hned tak nepřestanou. Věřt, že se k nim budou postupně přidávat další a další ujařmené ženy, které se inspiroují a vzeprou se domácímu násilí a dalšímu pokřování.

Zahodí obavy z všelijakých darebáků i zbytečný respekt k úřadům, který nosí ve svých srdcích, a připojí se k nám,“ cívoval indický list The Hindu dívkou vůdkyní gangu Sampat Pál Dėví.

Na politických stránkách a všelijakých místních úřadech nenechají nit suchou: „Jde jim jen o úplky a osobní prospěch. Na chudých hřečkách nikomu nezáleží,“ dodala. Pál Dėví také upozorňuje, ale tak o ní říká

CHUDÍ SI MUSÍ POMOCI SAMI. Ženy protestují proti vládě, která podle nich nedělá nic, aby se pokusila vymýtit chudobu. FOTO: AP

Členky podivného gangu z Uttarpradéše. FOTO: ARCHIV

očí svědkové, je strhující rétorkou a bojovností má na rozdíl od

Gang založila před dvěma roky a od té doby si „růžové bojovnice“ připsaly řadu z jejich pohledu úspěšných akcí. Terčem byli jedni a tiuzi: muži týrající své manželky nebo zkorumpovaní úředníci, kteří se přizívají na distribuci rýže těm nejchudším. Ale už vtrhly i na policijní stanici a napadly tamního strážníka. A když to nejde jinak, zorganizují pořádné bouřlivou demonstraci. Gulabi gang a jeho nekonvenční

metody začínají být v oblasti pojmen. Místní korupcí už přestali klidně spát.

„Nikdo nám to nepomohl s našimi problémy,“ uvedla Pál Dėví, která měla před lety ve městě Atara občanské s čajem. „Policisté i úředníci jsou úplní, tak jsme vzaly právo do vlastních rukou.“ S oblibou vyučuje mladé „přístíky“ do gangu, jak zacházet s latěmi, tradiční holi, kterou používají i indičtí policisté. Neutěšená a prašná oblast Banda

Šéfk a zakladatelka gangu Sampat Pál Dėví. FOTO: ARCHIV

patří mezi 200 nejchudších distriktů, kam směřuje pomoc vládních rozvojových programů. Peníze se však vždycky nějak „rozkuřují“ nebo uváznou za nehy úředníků. Vládnou tu stále feudální poměry, kastovní rozrůzněnost je zákonem, stejně jako dominance mužů. Domáci násilí je zcela běžnou věcí.

Co s těmi ženami?

Ženy kolem Pál Dėví nejsou kriminální gangem. Nejsou ani politickou organizací s nějakou ideologií. Jen trochu naivě touží po spravedlnosti. „Nejsme gang v obvyklém smyslu slova. Jsme gang bojující za spravedlnost,“ tvrdí Pál Dėví.

Samá je vínařka za prodávacé zmrazily, má pět dětí a nijak se neškývá. Žije ve své vesnici, stejně jako ostatní „růžové“ členky. Je živoucím dokladem toho, jak to v kraji chodí. Provdala ji v devíti letech za muže, jehož nikdy předtím neviděla, ve třinácti už měla první dítě.

„Nemůžeme se spojovat s bouřevými gangy dakoiti. Ale ani nemůžeme dovolit, aby si dělaly, co chtějí,“ nechal se slyšet V. S. Singh, náčelník místní policie. Z jeho slov zaznívá trochu bezradnost. Jak vlastně s těmi odbojnými a tvrdohlavými ženami naložit?

Růžový spolek není ani organizací Silných ženistek: které by se ukájeily mlácením mužů. Ostatně v poslední době gang přijal i několik mužů. Kam však nakonec dojde? Zničí ho úřady, nebo přijmou jako svérážného advokáta chudých?

LADISLAV KRYZÁNEK
s použitím stránek BBC
a indického tisku

LADISLAV KRYZÁNEK
s použitím stránek BBC
a indického tisku

Zde vidíme, jak se cítují použité informační zdroje v novinách. Upřímně řečeno, jak z takového údaje poznáme, co je dílem Ladislava Kryzánka? Za co vlastně dostal v novinách zapláceno? Za překlad? Proč je vůbec pod článkem uvedeno jeho jméno? Nepochybně proto, že jako autor dostane zapláceno víc než jako překladatel. Navíc se jméno autora zpravidla tiskne většími písmeny než jméno pouhého překladatele nebo kompilátora. V čem ale spočívá jeho tvůrčí

přínos jako autora? V tom, že z velkého množství informací vybral právě tyto? A kde bereme jistotu, že prostě jen nepřeložil článek jiného autora, britského nebo indického – jehož jméno ovšem neuvedl, ale jehož oprávněný autorský honorář naproti tomu inkasoval?

Budiž, v novinách taková praxe, zdá se, plošně prochází. Nedivme se pak, že si na ni zvykají i středoškoláci ve svých seminárních pracích. Stáhnout něco z nějakých webových stránek? A vydávat to za svůj výtvor? Proč ne? Vždyť je to veřejně přístupný legální zdroj a masovým rozšířením a obecným uznáním legitimizovaný způsob recyklace informací. A byl uveden i odkaz, hájí se studentík, který si myslí, že tím svému textu dal definitivní punc odbornosti: www.seznam.cz nebo pokec, klipky, mujweb, či něco podobného, což jsou přece všeobecně známé a všemi známými navštěvované adresy.

Jenomže na vysoké škole – v prostředí, které má připravit další generaci odborníků (nebo si na odbornost alespoň akademicky rituálně hraje) – takový způsob žonglování s texty nemůže stačit. Leda snad v případě ústního referátu v semináři, pokud jeho smyslem je navodit následnou, řekněme rádoby odbornou, diskusi nebo rozpravu. Písemný referát či jiný studentský výtvor na vysoké škole není bulvární článek a vědecká metoda práce s texty nespočívá v remixování cizích remixů a přežvykování něčeho, co druzí natrávili.

Potíž je v tom, že mnozí dnešní vysokoškolští studenti už nemají intelektuální zkušenost s ničím jiným než s předělanými předělvkami a aušusem z výprodeje. Kdo jim dá poznat, co je pravá odbornost a co je v daném oboru vskutku kvalitní?

V ideálním případě by se měli studenti naučit metody odborné práce od svých vysokoškolských učitelů a postupně si osvojit náročná vědecká kritéria uplatňovaná v jejich speciálních disciplínách. Čtou ale studenti vůbec to, co jejich učitelé napíší?

Horším případem by pak bylo, kdyby učitelé, jak se bohužel stává, po jisté době klesli na úroveň svých studentů. Situace by se tak zacyklila. Ale vysvětlilo by se tím to, co dnes vidíme: obecný propad intelektuální úrovně, krize autora, ztráta originality... a vítězství noblesy – ze sekáče.

2009